

MĂNĂSTIRI DIN JUDEȚUL NEAMȚ

- ❖ **MĂNĂSTIREA BISTRIȚA** (la 6 km de Piatra Neamț) este una dintre cele mai vechi așezări monahale din Moldova și cea mai importantă ctitorie mușatină. Își are începutul într-o bisericuță de lemn, ridicată pe la 1350 de doi călugări, ucenici ai Sfântului Nicodim de la Tismana – ieromonahul Pafnutie și monahul Leontie. Catapeteasma frumos sculptată în lemn de tei datează din anul 1814, iar veșmântul pictural al ei și al întregii bisericii a fost refăcut după cel original, din secolul al XVI-lea. Intrarea în mănăstire se face prin bolta unui turn, cu un paraclis la etaj închinat Sfântului Ierarh Nicolae, care, împreună cu clădirea din stânga și zidul înconjurător al mănăstirii au fost zidite de Petru Rareș între 1541-1546. Cel mai de preț odor cu care și-a înzestrat Alexandru cel Bun ctitoria sa, Mănăstirea Bistrița, a fost **icoana Sfintei Ana**, păstrată cu sfințenie până astăzi și cinstită cu multă evlavie de credincioșii creștini. După tradiție, această icoană ar fi fost dată ca „dar de patron” Doamnei Ana, soția lui Alexandru cel Bun, de către împărăteasa Irena (Ana), soția împăratului bizantin Manuil al II-lea Paleologul (1391-1425) și de Patriarhul Matei, ai Constantinopolului, în 1401. Icoana făcătoare de minuni a Sfintei Ana este una dintre cele mai vechi icoane voievodale din România, este una dintre cele mai cinstite icoane bizantine din Moldova, „scoate diavolii din oameni, vindecă bolnavii, dă rod pântecelor sterpe și alungă seceta”. La Mănăstirea Bistrița sunt și **moaștele Sfintei Mucenițe Agata**, născută din neam bun și bogat și crescută în curăție. Pe vremea când împăratul Deciu dăduse poruncă să fie uciși toți creștinii, a fost bătută și chinuită, încât și pieptul i-a fost tăiat cu un clește de fier și apoi a fost aruncată în temniță. Sfântul Apostol Petru i-a vindecat rănilor. După patru zile cât a stat în temniță, când au vrut din nou să o tortureze, pământul s-a despicat și i-a înghițit pe cei care avuseseră această idee. Iar Sfânta Agata, rugându-se, și-a dat sufletul în mâinile Domnului, la mormântul ei făcându-se multe minuni.

- ❖ **MĂNĂSTIREA BISERICANI - NEAMȚ și PARACLISUL MĂNĂSTIRII BISERICANI** (În anul 1998, la Bisericieni, în locul în care s-a arătat Maica Domnului în stejar Sfântului Cuvios Iosif și ucenicilor săi în anul 1449, s-a construit un paraclis cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”. În interiorul acestui paraclis, acolo unde, de obicei, în biserică se află iconostasul Maicii Domnului, la Bisericieni se poate vedea trunchiul stejarului care a fost tăiat în anul 1968, la ordinul autorităților comuniste, deoarece **ICOANA MAICII DOMNULUI – FĂCĂTOARE DE MINUNI** – devenise loc de pelerinaj pentru sute și mii de oameni. Paraclisul a fost sfințit la 3 octombrie 1999, la împlinirea a 500 de ani de la arătarea Maicii Domnului), hramul „Buna Vestire” este o mănăstire de călugări. În biserica voievodală a Mănăstirii Bisericieni se află moaștele **SFINȚILOR IOSIF și CHIRIAC DE LA BISERICANI**.

Ieroschimonahul Iosif Sebastian, de la Mănăstirea Bistrița, a plecat la Sfântului Mormânt al Domnului, după care a devenit pustnic vestit în pustiul Iordanului. În jurul lui s-au adunat încă cincisprezece călugări români și doi greci, trăind în rugăciune în peșteri din valea

Iordanului. Năvălind arabii în țara Sfânta, Cuviosul Iosif și-a luat ucenicii și s-a întors la Bistrița. Dar, negăsind aici liniștea necesară vieții spirituale, s-au retras pe un munte înalt din apropiere (care s-a numit Muntele lui Iosif, iar mai târziu Muntele Bisericanilor), nevoindu-se în peșteri de piatră sau bordeie din lemn și pământ. Înmulțindu-se ucenicii, Cuviosul Iosif a înălțat o biserică din lemn în anul 1492, în apropierea peșterii mari ale cărei urme se mai văd și azi la circa 200 m sud de biserică. Mai târziu a fost numit Schitul Bisericani, adică al evlavioșilor, pentru că monahii se rugau neîncetat cu post și lacrimi. În anul 1476, biserica din lemn a fost jefuită și incendiată de turci în timpul bătăliei de la Războieni, iar în 1498 a fost incendiată pentru a doua oară. Rămăși fără biserică și văzându-și liniștea tulburată de frecvențele bătălii și năvăliri ale cotropitorilor, călugării, în frunte cu starețul lor, cuviosul Iosif, s-au hotărât să plece în Sfântul Munte Athos, cunoscut ca Grădină a Maicii Domnului. Dar nu au mers însă decât vreo 700 de metri și o femeie, îmbrăcată împărătește, le-a vorbit dintr-un stejar. „Rămâneți pe loc, că și aici este grădina mea!”, le-a poruncit Maica Domnului și s-a făcut nevăzută. În urma acestei minuni, părinții s-au întors și, drept mulțumire, au așezat o icoană a Maicii Domnului în acel stejar, iar pe locul ce poartă și azi numele „la Iconița” s-a ridicat apoi o bisericuță. Minunea de la Bisericani l-a determinat pe domnitorul Ștefan cel Mare și Sfânt să pună fundația unei biserici din piatră.

În timpul domniei lui Carol I, o parte dintre mănăstirile românești au fost transformate în pușcării. O astfel de lovitură a primit-o și Mănăstirea Bisericani, care, în 1872, a fost transformată în închisoare, aici fiind trimiși oponenții politici ai regimului. La Bisericani se petrecea însă o minune: în timp ce la închisoarea de la Pângărați, aflată nu departe, deținuții mureau în masă din cauza bolilor de plămâni, la Bisericani deținuții nu numai că nu se îmbolnăveau, dar chiar se întremau. Acolo există o concentrație mare de ozon. Părintele Cleopa Ilie a explicat că, aerul binefăcător se datorează harului, pogorât peste acele locuri odată cu arătarea Maicii Domnului călugărilor care, dezamăgiți, voiau să părăsească mănăstirea. În 1905, la Bisericani s-a mai petrecut o minune: în noaptea Învierii, zidurile închisorii s-au prăbușit, moment după care închisoarea a fost desființată, iar mănăstirea și-a recăpătat liniștea de dinainte. După puțină vreme, s-a decis înființarea aici a unui sanatoriu pentru cei bolnavi de cea mai ucigătoare maladie a acelor vremuri, tuberculoza pulmonară, sanatoriu există și în prezent. În anul 1990, așezământul de la Bisericani s-a reînființat ca mănăstire.

❖ **MĂNĂSTIREA PÂNGĂRAȚI** (la 20 km de Piatra Neamț) - Hramuri -

Sfinți ocrotitori: Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, izvorătorul de mir și Sfinții Cuvioși Simeon și Amfilohie, cei ce au luminat pădurile Carpaților cu rugăciunile lor. Denumirea de Pângărați provine după istoricul Nicolae Iorga de la un posibil călugăr Pangratie care „se pare a fost un pustnic de demult dând numele pârâului din apropiere”.

Icoana Maicii Domnului „Grabnic Ascultătoare” de la Mănăstirea Pângărați a fost adusă pe 3 noiembrie 2020 și este o copie a icoanei de

la Mănăstirea Dohiariu din Muntele Athos. Pe peretele din dreapta naosului bisericii mari a Pângăraților, lângă icoana Sfântului Ierarh Nicolae, sunt așezate spre închinare într-un baldachin de lemn frumos sculptat și inscripționat, părțile din moaștele mai multor sfinți. În biserica nouă a Mănăstirii Pângărați, îi vom regăsi, prin

părțile din sfintele lor moaște, pe **SFÂNTUL IOAN DE KRONSTANDT**, cel prețuit pentru bunătatea sa; pe **SFÂNTUL CUVIOS IOAN IACOB HOZEVITU**; pe **SFÂNTUL MARE MUCENIC DIMITRIE**; pe **SFÂNTUL CUVIOS SILUAN ATHONITUL**, căruia Dumnezeu i-a spus: „Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui”.

Alături de ei, prin sfintele lor moaște, sunt prezenți și **SFÂNTUL SFINȚIT MUCENIC ELEFTERIE**, **SFÂNTUL MARE MUCENIC IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA**, **SFINȚII TEODOSIE** și **LAVRENTIE** de la Cernigov, **CUVIOSUL PAHOMIE** din sfântul munte athos (de origine sârb, nevoitor în secolul al XIX-lea), **SFINȚII MUCENICI DIN PEȘTERILE ZVERINETȘ** (Kiev), **SFINTELE MUCENIȚE DARIA** (Rusia) și **EVDOCHIA**, **SFINȚII CUVIOȘI DANIEL** (Rusia) și **TRIFON ATHONITUL**, **SFÂNTA MARE MUCENIȚĂ ECATERINA**, **SFINȚII MUCENICI PRUNCI** uciși de Irod, **SFINȚII CUVIOȘI PĂRINȚI UCIȘI ÎN SINAI** și **RAIT**, **SFÂNTUL APOSTOL IACOV**, ruda Domnului, **SFINȚII MUCENICI TARAH**, **ANDRONIC** și **PROV**, **UN CUVIOS NECUNOSCUȚ DE LA MĂNĂSTIREA LAVRA PECERSKA DIN KIEV** și **SFINTE MOAȘTE DIN PICIORUL SFINTEI MESE A BISERICII VOIEVODALE**.

- ❖ **MĂNĂSTIREA DURĂU** (la 46 km 1h de Mănăstirea Pângărați) - mănăstire ortodoxă de călugărițe, este prima așezare călugărească ctitoria de călugărița Marina, nepoata lui Vasile Lupu. Catapeteasma bisericii este sculptată în lemn și poleită cu aur. **Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului** este așezată în partea stângă a naosului, este o icoană argintată ce datează încă din secolul al XVIII-lea. Mănăstirea Durău adăpostește moaștele **Sfântului Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon**, precum și o părticică din moaștele **Sfântului Simeon din Muntele Minunat**. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, unii dintre ieromonahii de la Durău (pe atunci era mănăstire de călugări) au fost preoți militari pe frontul de est, însoțind trupele soldaților români. Printre aceștia s-a numărat și vrednicul de pomenire Părinte arhimandrit Iustin Pârvu. În peregrinările lor pe pământul rusesc, au găsit multe biserici dărmate în urma bombardamentelor, lăcașuri de rugăciune pe care ei le-au cercetat. La retragere, într-o astfel de biserică ruinată din Rusia ateistă, ieromonahii nemțeni au găsit moaștele Sfântului Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon. Le-au purtat cu evlavie pe toată perioada războiului, folosindu-se de ele atunci când era nevoie să tămăduiască soldați răniți sau bolnavi. După terminarea războiului, le-au adus cu grijă în România, pentru a fi cinstitute, așezându-le în biserica Mănăstirii Durău, astăzi mănăstire de maici.

- ❖ **MĂNĂSTIREA PETRU VODĂ** (la 30 km - 40 min de Mănăstirea Durău, la 34 km de Mănăstirea Secu, 45 min de Mănăstirea Neamț) - Lăcaș cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, a fost înființat în anul 1991 într-o poiană din Munții Stânișoarei de către Arhimandritul Iustin Pârvu. Biserica, contruită din grinzi de lemn, pe o fundație de beton, a fost terminată în 1992. A fost pictată în perioada 1994-2000 în stil bizantin, atât în interior cât și în exterior. Accesul la mănăstire se face printr-un drum forestier. Cuviosul părinte Iustin Pârvu a trecut la cele veșnice în seara zilei de 16 iunie 2013, după o suferință de mai multe săptămâni. **MORMÂNTUL PĂRINTELUI IUSTIN PÂRVU** se află sub streșina ctitoriei sale de la Petru Vodă. Născut în satul Poiana Largului în anul 1919, părinte Iustin și-a început viața monahală la 17 ani, când a mers la Mănăstirea Durău. În

anul 1939 s-a înscris la seminarul monahal de la Cernica, în perioada războiului, între anii 1942-1944, a slujit ca preot militar pe frontul de Est. Arestat din motive politice, a stat în spatele gratiilor în închisorile din Aiud, Jilava, Suceava, Văcărești. Când și-a ispășit „pedeapsa”, a mai primit 4 ani de temniță deoarece nu se lepădase de credința sa. A fost eliberat în anul 1964, iar în următorii doi ani a lucrat la pădure. Apoi a revenit la Mănăstirea Secu, însă nu pentru mult timp deoarece comuniștii l-au trimis la Mănăstirea Bistrița. S-a reîntors la Secu după căderea regimului, iar în 1991 a început construcția complexului (biserica, clădiri din lemn, chilii, camere pentru oaspeți, alte dependente). În doar 2 ani a început viața monahală la Petru Vodă. Deși avea o vârstă înaintată, acesta nu s-a retras din viața activă, ci a continuat să construiască, așa au luat naștere și mănăstirea de maici, azilul, orfelinatul și publicația Glasul Monahilor. În anul 2008 a fost ridicat la rangul de arhimandrit, a fost asemănat și cu Părintele Arsenie Boca. Părintele Iustin avea un har aparte, motiv pentru care numeroși credincioși veneau să-l viziteze în chilia sa. **CHILIA** poate fi vizitată și astăzi, tocmai pentru a vedea cum a trăit. Această mănăstire este un sfânt lăcaș unic, cu o atmosferă aparte, se simte liniștea și pacea. În fața mormântului părintelui Iustin, creștinii se roagă, spunând dorințele și suferințele.

- ❖ **MĂNĂSTIREA PALTIN - PETRU VODĂ** - mănăstire de călugărițe, ctitorită de părintele Iustin Pârvu, are hramul Acoperământul Maicii Domnului înființat în 2003. Biserica este construită în lemn, în stil maramureșean, are la interior pictura în stil bizantin. Mănăstirea a primit un fragment din **MOAȘTELE SFÂNTULUI NICHIFOR LEPROSUL**, făcătorul de minuni. Sfintele moaște au fost dăruite de Părintele Simon de la Schitul Sf. M. Mc. Pantelimon din Grecia, la rugămintea maicii starețe de la Mănăstirea Paltin. Părintele Simon a fost ucenic al Părintelui Eumenie Saridakis care l-a cunoscut direct pe Sfântul Nichifor Leprosul. Cuviosul Nichifor (1890-1964) a suferit de lepră, a fost canonizat în 2012 de Sfântul Sinod al Patriarhiei Ecumenice la inițiativa Mitropolitului Amfilohie de Kissamos și Selinon, având ca dată de pomenire ziua de 4 ianuarie. Sfântul este cunoscut pentru faptul că, după trecerea sa la Domnul, a vindecat mulți bolnavi care s-au atins de moaștele sale sau i-au cerut ajutorul prin rugăciune. Originar din satul Sirikari din Grecia, Sf. Nichifor Leprosul s-a născut în anul 1890 și a rămas orfan de ambii părinți din fragedă copilărie. La doar 13 ani, se îmbolnăvește de lepră și este nevoit să se retragă în Egipt pentru un timp, în speranța că va scăpa de izolarea definitivă. Unsprezece ani mai târziu, va urma calea izolării la leprozeria din Hios, aflată în grija Sfântului Antim din Hios, unde va fi tuns monah. Vreme de patru decenii se va lupta cu boala leprei care îi va mutila fără milă trupul, dar îi va sfinți sufletul. Va fi iubit de toți care l-au cunoscut pentru răbdarea și dragostea pe care o revărsa în jurul lui prin cuvântul său mângâietor. În urma descoperirii leacului leprei în anul 1947, leprozeria din Hios va fi închisă, iar Sf. Nichifor va fi mutat la Spitalul Sf. Varvara din Atena. Orb și ținut pe patul de suferință, dar cu sufletul plin de lumină, nu va pregeta până la sfârșitul vieții sale să insufle nădejde, deznădăjduiților și mângâiere suferinzilor. Mănăstirii i-a fost dăruit și un fragment din **MOAȘTELE SF. GAVRIIL GEORGIANUL**, cel „nebun pentru Hristos”. Moaștele au fost oferite de Părintele Matei Tulcan, parohul român din Montecatini Terme, Italia. Mănăstirea mai are în patrimoniul moaștele: **SF. M. MC. PANTELIMON, SF. MUCENIC IUSTIN MARTIRUL ȘI FILOSOFUL, SF. MC. CRISTINA, SF. MC.**

NATALIA, SF. M. MC. ECATERINA, SF. M. MC. JUSTINA, SF. M. MC. TECLA, VEȘMÂNTUL SF. SPIRIDON și moastele altor mărturisitori din închisoarea Aiud.

❖ **MĂNĂSTIREA SECU** (la 34 km - 45 min. de MĂNĂSTIREA PETRU VODĂ, la 4 km de Mănăstirea Sihăstria, la 10 km 10 min de la Mănăstirea Neamt, la 58 km 1 h de Piatra Neamț) - este o vatră monahală de intensă trăire duhovnicească a cărei vechime se ridică la aproape 500 de ani. În jurul anului 1500, pe domeniul feudal al Cetatii Neamtului, pe valea Pârâului Secu, se așază un grup de sihastri care vor întemeia în anul 1530, sub conducerea Ieroschimonahului Zosima, călugăr de la Mănăstirea Neamt, schitul cu același nume: Schitul lui Zosima. Domnitorul Petru Rareș (1527-1546) a clădit biserica Schitului Zosima. Spre sfârșitul veacului al XVI-lea, Schitul cunoaște o dezvoltare deosebită. În secolul al XVII-lea, Nestor Ureche, vornicul Țării de Jos, tatăl cunoscutului cronicar Grigore Ureche, împreună cu soția sa Mitrofana, ctitoresc mănăstirea de piatră cu hramul „Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul”. În anul 1640 se construiește Paraclisul „Adormirea Maicii Domnului”, de către Ieromonahul Ghedeon, egumenul mănăstirii. Între anii 1758-1763 se construiește un paraclis din lemn cu hramul „Sf. Nicolae”. La 14 octombrie 1775 se stabilește la Secu Sfântul Paisie Velicicovski, care a fost stareț aici timp de patru ani. În anul 1821, lupta revoluționarilor cu turcii provoacă mari daune Mănăstirii Secu, care, a fost incendiată și distrusă în mare parte de flăcări. După 1821 se reconstruiește. Până în anul 1850 se restaurează și biserica mare a mănăstirii. În perioada 1977-1984 s-au efectuat ample lucrări de restaurare a întregului complex monahal. În perioada 2000-2002 s-au desfășurat lucrări de restaurare a picturii murale și a catapetesmei. În pronaos se găsește o raclă frumos sculptată, din lemn de tei, conținând mai multe icoane sfinte:

— o **cruce** în care se găsește o părticică de **LEMNUL DIN SFÂNTA CRUCE** pe care a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos;

— chivotul în care s-a păstrat un **FRAGMENT DIN PICIORUL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL**;

— **părțile din moastele SFÂNTULUI APOSTOL ANDREI, ale SFÂNTULUI MARELUI MUCENIC GHEORGHE, ale SFÂNTULUI MARELUI MUCENIC ȘI TĂMĂDUITOR PANTELIMON, ale SFÂNTULUI MUCENIC ARTEMIE, ale SFÂNTULUI SFINTIT MUCENIC HARALAMBIE, ale SFÂNTULUI IERARH IOAN GURĂ DE AUR, ale SFINTILOR MUCENICI UCISI ÎN MUNTELE SINAI, RAIT ȘI ÎN IERUSALIM, ale SFÂNTULUI APOSTOL FILIP, ale SFÂNTULUI IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA, ale SFÂNTULUI ARHIDIACON ȘTEFAN, ale SFINTEI MARE MUCENITE MARINA, ale SFÂNTULUI GRIGORIE DECAPOLITUL.**

Cel mai important icoană al Mănăstirii Secu, păstrat cu sfințenie până astăzi, este **ICOANA MAICII DOMNULUI „CIPRIOTA”**, aflată în biserica mare a mănăstirii și oferită de domnitorul Vasile Lupu în anul 1647, ca semn de prețuire față de Sfântul Mitropolit Varlaam al Moldovei, marele cărturar și credinciosul său sfătuitor.

MARELE MITROPOLIT VARLAAM AL MOLDOVEI, care a păstorit Mitropolia Moldovei între anii 1632-1653, **a fost înmormântat în zidul de miazăzi al bisericii Mănăstirii Secu.** În mănăstire se află și **OSEMINTELE CUVIOSULUI VICHENTIE MĂLĂU (1887 - 1945)**, mare duhovnic, care a strălucit ca un luceafăr.

Mănăstirea Secu este înconjurată de un puternic zid de piatră, care depășeste, în unele locuri, grosimea de 3 m și înălțimea de 9 m.

❖ **MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA** (la 4 km de la Mănăstirea Secu, la 8 km de Mănăstirea Sihla)

- este o mănăstire ortodoxă de călugări. În marile Mănăstiri Neamț, Secu și Agapia se găseau destui călugări dornici să continue tradiția Sfântului Daniil Sihastrul și a altor pustnici renumiți. Codrii nestrăbătuți din partea locului le ofereau cele mai bune condiții. Aici au trăit, slăvind pe Dumnezeu, s-au nevoit și s-au stins la lumini de candelă sute și sute de necunoscuți sihaștri.

Schitul Sihăstria a luat ființă în anul 1655. Viața duhovnicească la Sihăstria se întărește în anul 1775 prin venirea Sfântului Paisie Velickovski cu obștea sa de la Dragomirna la Mănăstirea Secu. Iar din anul 1779, când marele stareț este transferat la Mănăstirea

Neamț, unește ambele mănăstiri, Schitul Sihăstria intră sub jurisdicția și conducerea duhovnicească a Mănăstirii Neamț. Lupta sângeroasă de la Secu, dintre fiii bătrânei Elade și oștile lui Salih Pașa, s-a încheiat cu arderea și prădarea mănăstirilor și schiturilor din împrejurimi, printre care și Sihăstria. Lucrările de refacere a Sihăstriei au început abia în anul 1824. Din anul 1889 Sihăstria rămâne aproape părăsită timp de 20 de ani, din cauza construirii unei fabrici

de cherestea în imediata vecinătate a schitului. Cel care a salvat schitul de la paragină și desființare a fost Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei. La porunca lui schitul a fost reînființat în vara anului 1909. Un rol decisiv la reînnoirea Sihăstriei l-a avut și marele egumen Ioanichie Moroi, un călugăr ascet format la Muntele Athos, cu temperament dinamic, hotărât. Un incendiu necruțător din vara anului 1941 mistuie paraclisul de lemn și o mare parte a chiliilor, arzând acoperișul bisericii și provocând distrugerii însemnate. La aceasta s-au adăugat și dificultățile aduse de cel de-al Doilea Război Mondial și seceta din anul 1946. În aceste condiții, cel care a fost desemnat de Părintele Ioanichie să preia egumenia a fost monahul Cleopa Ilie, care până în acel moment fusese cioban la oile schitului. Acesta însă s-a dovedit a fi o personalitate providențială, care, prin viața sa exemplară, a știut să refacă în următorii ani schitul și să-l transforme într-o mănăstire cunoscută nu numai în țară, ci și peste hotare. În câțiva ani el formează o obște puternică, bine încheată. Întărește viața duhovnicească, înfrumusețează slujbele, rânduește toate de obște, pune accent pe rugăciune, pe citirea cărților patristice, pe spovedanie deasă și pe cuvânt de învățătură. De la toți cere doar ascultare și dragoste. Astfel, se refac chiliile arse și se construiește un nou paraclis. Obștea schitului ajunge în anul 1947 la peste 50 de viețuitori, ceea ce îl determină pe Patriarhul Nicodim să ridice Sihăstria la rang de mănăstire. În anul 1949 arhimandritul Cleopa Ilie a fost mutat ca stareț la Mănăstirea Slatina din județul Suceava, el revenind definitiv în Mănăstirea Sihăstria abia în anul 1964, ca duhovnic căutat de toată țara. Lucrarea sa a fost însă continuată de stareții care i-au urmat. Protosinghelul Ioil Gheorghiu a condus mănăstirea între anii 1949-1959, fiind o pildă pentru toți prin smerenia, bunătatea și dragostea sa pentru slujbele bisericii. Stăreția sa a fost însă întreruptă de prigoana antimonahală începută în anul 1959, în timpul căreia o mare parte din viețuitorii mănăstirilor românești au fost izgoniți. Sihăstria a fost transformată în azil de bătrâni

pentru călugării din mănăstirile desființate prin decret. Stareț al noului așezământ a fost numit Protosinghelul Caliope Apetrei, care a condus Sihăstria cu vrednicie până în anul 1971. El a știut să cârmuiască mănăstirea în perioada foarte dificilă a prigoanei antimonahale, așa încât în câțiva ani obștea a fost refăcută. De asemenea, aici și-au început viața monahală Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Noi frați s-au alăturat obștii, dorind să calce pe urmele Părintelui Cleopa și ale celorlalți părinți din vechime, și s-au inițiat ample proiecte de restaurare a ansamblului mănăstiresc. La Mănăstirea Sihăstria, printre alte icoane, este **ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI AXIONIȚA**. Icoana "**TÂNGUIREA MAICII DOMNULUI**" din Paraclisul de la Mănăstirea Sihăstria este impresionantă - surprinde foarte frumos starea lăuntrică a Preacuratei, marcată de sentimente profunde distincte precum durere, milă, umilință, dragoste și nădejde.

MOAȘTELE SFINȚILOR CUVIOȘI PAISIE OLARU și CLEOPA ILIE DE LA SIHĂSTRIA au fost deshumate în 28 aprilie 2025, și așezate în racle speciale.

Biserica centrală prezintă un interes deosebit, stilul este clasic, specific bisericilor moldovenesti. Echilibrul proporțiilor, zveltetea turlei, efectul liniilor, sobrietatea interiorului și simplitatea decoratiei exterioare sunt câteva din caracteristicile ei. Pe lângă icoanele împărătești ale lui Iisus și ale Maicii Domnului, se remarcă "Cina cea de taină", unde apostolii sunt așezați la o masă rotundă, asemănătoare cu cele din casele țărănești. În biserică este **ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI**, adusă aici la începutul secolului al XX-lea. În biserică se află o raclă de lemn sculptat, unde se găsesc particule din Sfintele moaste ale mai multor sfinți: O PĂRTICICĂ DIN LEMNUL SFINTEI CRUCI, ALE SFÂNTUL APOSTOL ANDREI, SFÂNTUL IERARH NICOLAE, SFÂNTUL IERARH SPIRIDON, SFÂNTUL MUCENIC HARALAMBIE, SFÂNTUL IGNATIE TEOFORUL, SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE, SFÂNTUL MARE MUCENIC IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA, SFÂNTUL MARE MUCENIC PANTELIMON, SFÂNTUL MUCENIC LAVRENTIE, SFÂNTUL VARNAVA, SFÂNTUL MUCENIC IOAN RUSUL, SFÂNTUL PROCOPIE, SFÂNTUL MUCENIC MARINA, SFÂNTUL ELEFTERIE, SFÂNTUL ANDREI, SFÂNTA MUCENITĂ PARASCHEVI, SFINȚII PĂRINȚI DIN LAVRA SFÂNTUL SAVA, SFINȚII CUVIOȘI MUCENICI DIN MUNTELE SINAI, SFÂNTUL CUVIOS ARSENIE, SFÂNTUL MUCENIC PANAGHIOT, SFÂNTUL CUVIOS DANIIL, SFÂNTUL MARTIN DE TOURS, SFINȚII CUVIOȘI PAISIE, NATAN ȘI SILA, SFÂNTUL CUVIOS MUCENIC DANIEL, SFINȚII DE LA PECERSKA - SFINȚII DAMIAN, IOAN ȘI NICOLAE, SFINȚII PRUNCI UCISI DE IROD, DE LA CUVIOȘII DIN LAVRA SFÂNTUL TEODOSIE, UNUL DIN SFINȚII MUCENIC PROV, TARAH ȘI ANDRONIC și particule de la diferiți SFINȚI NECUNOSCUȚI.

În colțul de sud-est al incintei, pe o temelie înaltă de piatră, se află paraclisul Sfinților Părinți Ioachim și Ana, în care se oficiază serviciul religios în lunile de iarnă. Acesta a fost construit în anul 1946. Paraclisul conține un mare volum de pictură și sculptură în lemn, de o reală valoare artistică.

❖ **SCHITUL ORTODOX POIANA LUI IOAN** (la 2,5 km de la Mănăstirea Sihăstria).

❖ **MĂNĂSTIREA NEAMȚ** (la 55 km de Piatra Neamț și 10 km de Mănăstirea Secu) - așezată la 12 km, nord-vest de renumita Cetate a Neamțului, într-o poiană larg deschisă, înconjurată aproape din toate partile de culmi împadurite. Primul document scris ce s-a

pastrat despre manastirea Neamt, este actul din 7 ianuarie 1407, din vremea lui Alexandru cel Bun. Petru Musat a zidit prima biserica din piatra. Stefan cel Mare (1457-1503) va inalta o noua biserica, alaturi de cea veche. In anii 1958-1961, a fost

reconstruita, intre chiliile de pe latura de est, biserica Sfântul Gheorghe. La Manastirea Neamt s-au prelucrat metale pretioase faurindu-se obiecte de cult; tot aici s-au format pictori, sculptori in lemn si sculptori in piatra.

ICOANA MAICII DOMNULUI ÎNDRUMĂTOAREA (LIDIANCA) DE LA MĂNĂSTIREA NEAMȚ

este considerată cea mai veche și mai frumoasă icoană din România, și cunoscută în toată lumea ca făcătoare de minuni. Datand din anul 665, pictata in Lida, patria Sf. M.Mc. Gheorghe, daruita de Imparatul bizantin Ioan al VIII-lea Paleologul domnitorului moldovean Alexandru cel Bun, in anul 1429. Pictura este protejata cu o imbracaminte metalica, ornamentata cu pietre pretioase intre anii 1844-1845. Icoana Maicii Domnului de la Neamt „se bucura de o stima

deosebita si este una din renumitele icoane facatoare de minuni care trezeste interesul si admiratia oricarui vizitator, prin valoarea sa artistica.

În paraclisul „Sfântul Gheorghe” din incinta Mănăstirii Neamț se află o icoană ferecată în argint foarte veche, mai puțin cunoscută, dar cu o istorie fascinantă. Este

ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI CU TREI MÂINI - copie a icoanei Trihirussa („cea cu trei mâini”) de la Mănăstirea Hilandar din Sfântul Munte Athos. Copia sfintei icoane de la Neamț fost adusă în țară de Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț, stareț al Mănăstirii Neamț între anii 1779-1794. Zugrăvirea celei de-a treia mâini este legată de o minune petrecută în viața Sfântului Ioan Damaschin, care a trăit în secolul al VIII-lea. Acesta a fost pedepsit de împăratul Leon Isaurul prin tăierea mâinii, deoarece era cunoscut ca un apărător al Sfintelor Icoane. Sfântul Ioan a luat mâna sa tăiată și a mers în fața acestei icoane cerând să îl vindece, iar Maica Domnului a vindecat mâna Sfântului. Drept mulțumire și recunoștință, Sfântul Ioan a adăugat la icoana Maicii Domnului, în partea de jos, o mână de argint.

In Mănăstirea Neamt se află si **CAPUL SFÂNTULUI CUVIOS SIMEON CEL DIN MUNTELE MINUNAT**, unul dintre cei mai populari dintre sfinții care și-au asumat această formă neobișnuită de asceză, născut în Antiohia Siriei prin rugăciune, povățuit de Însuși Domnul, prin îngerii Săi. Sfintele sale moaște au fost împodobite de către Sfântul voievod Ștefan cel Mare, în anul 1463, cu o foarte frumoasă coroană, astăzi păstrată în mănăstire într-un loc deosebit de cinstitul cap, după schimbarea vechii racle. Sfântul Simeon a intrat în mănăstire, iar apoi a petrecut alți 18 ani pe un stâlp. Apoi, mergând la Muntele Minunat, a mai stat acolo 10 ani, iar ultimii 45 i-a trăit pe un stâlp mai mic. La vârsta de 85 de ani, sufletul său a mers în pace la Domnul, luând cunună pentru toată dăruirea lui. Spre inchinare sunt si **MOASTELE SF. PAISIE DE LA NEAMT** si **MOASTELE SF. NECUNOSCUȚ**.

Alături de alte comori spirituale, tezaurul Mănăstirii Neamț adăpostește **MOAȘTELE SFINȚII CUVIOȘI EFTIMIE, IGNATIE și ACACHIE**, călugări martiri din secolul al-XIX-lea, sărbătoriți în data de 1 mai.

Intre obiectele cu valoare istorica si artistica din colectia manastirii:

- **ICOANA MAICII DOMNULUI LIDIANCA** primita in dar, potrivit traditiei, de Domnitorul Alexandru cel Bun de la imparatul bizantin Ioan al VIII-lea Paleologul;
- Catapeteasma care, pe vremuri, a apartinut paraclisului din Cetatea Neamt;
- cateva icoane din veacurile XVII-XVIII;
- cateva icoane executate de N. Grigorescu;
- un vas pentru aghiazma din 1775;
- un Panaghiar din 1750;
- o Nebedernita din anul 1665;
- un Epitrahil din veacul al XVIII-lea;
- un Omofor care a apartinut Episcopului Pahomie al Romanului (1706-1714);
- o Presa tipografica din veacul al XVIII-lea;
- doua prese tipografice din metal din veacul al XIX-lea;
- numeroase Xilogravuri si diferite piese tipografice.

La Muzeul de Arta se pastreaza renumitul **Epitaf**, care a apartinut pana in 1916 Manastirii Neamt, facut in anul 1437 de egumenul Silvan. In decursul timpului, la Biserica Inaltarea Domnului din Manastirea Neamt si la intregul complex manastiresc, s-au savarsit diferite modificari si s-au facut unele adaugiri.

- ❖ **MĂNĂSTIREA RÂȘCA** (la 46 km 50 min. de la Mănăstirea Neamt) - se află la baza unui deal împădurit. Are hramul Sfântului Nicolae. Printre odoarele bisericii, menționăm **o părticica din moaștele Sfântului Nicolae, o părticică din moaștele Sfântului Serafim de Sarov și o părticică din lemnul Sfintei Cruci**. La această mănăstire s-a nevoit și Sfântul Ioan de la Râșca și Secu.
- ❖ **MĂNĂSTIREA VORONET** (56 km 1h de la MĂNĂSTIREA RÂȘCA, la 85 km 1:30h de la Mănăstirea Neamt) - o biserică simplă cu pereții exteriori ornați în fresce. Este ctitoria voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt, construită în 1488 în numai trei luni și trei săptămâni. **Cuviosul Părinte Daniil** (înmormântat în pronaosul bisericii), unul din cei mai mari Sfinți pe care i-a odrăslit pământul Moldovei, sihastru și duhovnic vestit, cel care la Putna, într-o mică chilie săpată în piatră și apoi, timp de 20 de ani la Voroneț, a creat o mișcare isihastă fără egal pentru timpul său. Pictura “Judecata de apoi” este fără chipuri de coșmar care apar în Occident mai târziu. Pe pereții exteriori: reprezentare a Cinului (Ierarhia cerească și pământească), procesiunea tuturor Sfinților, Arborele genealogic al lui Iisus Hristos, Imnul Acatist,...
- ❖ **MĂNĂSTIREA PUTNA** (la 74,5 km 1:20 h de la Mănăstirea Voronet) - supranumită de Mihai Eminescu „Ierusalimul neamului românesc”. Intrarea în incinta mănăstirii se face pe sub arcul boltit al unui turn compus din parter și etaj, pe a cărui fațadă estică se află stema Moldovei datată 1471. Se regăsesc reunite elemente de arhitectură bizantine, gotice și renașcentiste. Este cea mai importanta ctitorie a lui **Ștefan cel Mare** și a fost conceputa pentru a fi **locul de odihnă veșnică pentru domnitori și familia sa**. Zidirea bisericii Mănăstirii Putna a început pe 10 iunie 1466 și s-a sfârșit în anul 1469. Muzeul mănăstirii este bogat în exponate care reprezintă domnia lui Ștefan cel Mare, broderii, manuscrise, icoane și alte obiecte de cult. La Mănăstirea Putna este **icoana** cu mare har, în fața căreia mulți oameni și-au găsit alinarea suferințelor „**Maica Domnului cu Pruncul**”

și **tripticul Deisis** (- purtat de voievodul Ștefan cel Mare la oblâncul șeii, operă de o rară frumusețe artistică).

❖ **MĂNĂSTIREA SIHLA** (la 10 km de la Mănăstirea Secu - 25 min., la 8,5 km - cca 25 min. de Mănăstirea Agapia, la 53 km de Piatra Neamț) - este situată într-o regiune pitorească, într-un loc înconjurat de păduri dese și stânci impunătoare, care conferă acestui loc o atmosferă deosebită de liniște și spiritualitate. Accesul la mănăstire se face pe un drum montan. Cea mai cunoscută figură asociată cu Mănăstirea Sihla este **cuvioasa Teodora de la Sihla**. Inceputurile de sihăstrie la Sihla se pierd departe în istorie, înainte de anul 1200. Biserica a fost ctitorită din lemn în anul 1741 de familia Cantacuzino. Infățișarea actuală a schitului, cu hramul Nasterea Sfântului Ioan Botezătorul, datează din anul 1813, când arhimandritul Benedict, starețul Mănăstirilor Neamț și Secu, o reînnoiește. Interiorul, simplu și pictat, este împărțit în pridvor, naos și altar. Catapeteasma, sculptată în lemn de tei și poleită cu aur. În biserică se găsesc câteva părțile din moastele: **SF. IOAN BOTEZĂTORUL, SF. ANA, SF. IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA, SF. DIMITRIE IZVORĂTORUL DE MIR, Sf. M. MC. HARALAMBIE, SF. MARIA MAGDALENA, SF. MODEST, SF. CALINIC DE LA CERNICA, ale SF. IERARH IACOB, ale celor 14.000 PRUNCI UCISI DE IROD, ale SFINTIILOR CUVIOSI PĂRINTI UCISI ÎN SINAI ȘI RAIT, ale ALTOR SFINTI cunoscuți sau SF. NECUNOSCUȚI...** Este și **CAPUL CUVIOSULUI IEREMIA**, necanonizat încă, ucenic al Sfântului Paisie Velicikovski.

Mănăstirea Sihla atrage anual mii de pelerini și turiști dornici să descopere acest colț de rai. Acest așezământ este un simbol al credinței neîntrerupte și al vieții monahale autentice.

❖ **PESTERA SFINTEI TEODORA DE LA SIHLA** este un loc de pelerinaj și rugăciune care se află la 1000 de metri altitudine, într-o zonă stâncoasă a Obcinei Sihlei din Munții Stânișoarei, în apropierea Mănăstirii Sihla. Peștera este situată într-un spațiu îngust dintre două stânci înalte, în care a fost creat un altar de rugăciune, luminat mereu de lumânări și candelă aprinse de vizitatori.

Născută în jurul anului 1650, într-o familie înstărită din Vânători-Neamț, Sfânta Teodora a ales calea monahală împreună cu soțul ei (care, a intrat în obștea Mănăstirii Poiana Mărului, devenind monahul Elefterie), după ce au trăit o perioadă în căsnicie fără a avea copii. După moartea soțului ei, Teodora s-a retras în munții Sihlei, unde a trăit în peșterile din apropierea Mănăstirii. Sfânta Teodora, fugind de lumea materială, a găsit refugiu în aceste locuri izolate și a dus o viață de asceză și rugăciune. În peștera se află acum și o **ICOANĂ A MAICII DOMNULUI**, cunoscută ca fiind făcătoare de minuni. Peștera și icoana, atrag anual pelerini care vin să se roage pentru sănătate, liniște sufletească și alte nevoi. Multe minuni au avut loc aici. În apropierea peșterii se află și o stâncă de o formă neobișnuită (poate fi escaladată pe o scară), unde tradiția spune că, era locul în care sfânta lua masa. Bucatele pe care le mânca erau firimituri aduse de păsările cerului, de la Mănăstirea Sihăstria. În al treilea deceniu al secolului al XVIII-lea, fericita Teodora, simțindu-și aproape sfârșitul vieții, s-a împărtășit cu Sfintele Taine și a trecut la Domnul. Cinstitul trup al Sfintei a rămas în peștera în care s-a nevoit până în 1830. După aflarea sfintelor moaște, domnul Mihail Sturdza le-a așezat spre închinare într-o raclă frumoasă mai întâi în biserica Schitului Sihla, apoi în biserica nouă de la Mănăstirea Miclăușeni. În 1965, în timpul ocupației rusești, moaștele Sfintei Teodora au fost duse la Lavra Pecerska din Kiev. Sfântul Sinod al Bisericii

Ortodoxe Române a proclamat în mod solemn sfințenia Sfintei Teodora în anul 1992, ziua de prăznuire fiind 7 august, a doua zi după sărbătoarea Schimbării la Față.

❖ **MĂNĂSTIREA ADORMIREA MAICI DOMNULUI ȘI SFÂNTUL MUCENIC MINA** - din pitorescul sat Poiana, Negrești, Jud. Neamț - este la marginea pădurii, într-un peisaj superb, un loc binecuvântat, inundat de liniște. Frumoasa mănăstire de călugări, recent

înființată, are hramul principal Adormirea Maicii Domnului. Al doilea hram este închinat Sfântului Mare Mucenic Mina, egiptean de neam, cu credința creștin și cu slujba ostaș.

Pe vremea lui, împărațeau Dioclețian și Maximian, împărați păgâni care au dat poruncă în toate părțile ca, toți să se închine idolilor, iar creștinii să fie munciți și omorâți. Atunci fericitul Mina, și-a lăsat ostășia și s-a dus în munte în pustie, mai bine voind a viețui cu fiarele decât cu poporul care nu cunoaște pe Dumnezeu. Și

umbla din loc în loc prin munți și prin pustietăți, învățând Legea Domnului, iar cu postul și cu rugăciunea curățindu-și sufletul. După un timp, s-a făcut un mare praznic idolesc în cetatea Cotuanului, iar sf. Mina a mărturisit că, a lepădat slujba ostășească văzând fărădelegile poporului celui amăgit de diavoli care se închină idolilor iar nu lui Dumnezeu. L-au băgat în temniță, au încercat să-l înduplece făgăduindu-i daruri, l-au bătut fără cruțare, l-au spânzurat pe lemn și cu unghii de fier strujit, l-au ars cu făclii aprinse, dar sfântul spunea: „Al lui Hristos am fost, sunt și voi fi!”. Apoi, i-au tăiat capul; apoi aprinzând un foc mare au aruncat într-însul sfântul trup mucenicesc. Credincioșii, după ce s-a stins focul, au luat părți din moaștele sfântului, și multe minuni se săvârșesc prin mijlocirea și rugăciunile sfântului.

❖ **MĂNĂSTIREA AGAPIA** (la 8,5 km 25 min. de Mănăstirea Sihla, la 44 km de Piatra Neamț) este una dintre cele mai mari mănăstiri de maici din România. Ctitorul Mănăstirii Agapia este hatmanul Gavriil Coci, fratele Domnului Moldovei Vasile Lupu (1634-1653). În perioada 1641-1643 el a construit biserica actuală a Mănăstirii Agapia,

cu hramul „Sfinții Voievozi Mihail și Gavriil”. Sfântul lăcaș a fost târnosit la 12 septembrie 1646 de către mitropolitul Varlaam al Moldovei. La 16 septembrie 1821 sfântul lăcaș monahal a fost devastat și incendiat de turci. În 1995 au început ample lucrări de restaurare a acestui monument istoric, ele fiind finalizate la începutul anului 2009. O mare atenție a fost acordată picturilor murale originale, opera **marelui pictor NICOLAE GRIGORESCU**, care le-a executat în anii 1858-1862, într-un stil laicizant realist inspirat din compozițiile vestiților pictori ai Renașterii, pe când artistul avea 20 de ani. În catapeteasmă, în afară de autoportretul pictorului, sunt pictați Sfântul Ioan Botezătorul, Maica Domnului, Iisus Hristos, Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil,

Sfântul Gheorghe. Mai putem admira: Iisus Hristos pe Golgota înainte de răstignire, Sfinții Trei Ierarhi (în

- ❖ altar), Sfintele Mucenițe Varvara și Agapia, Ruga din gradina Ghetsimani, Drumul Crucii, Punerea Mântuitorului în mormânt, Cina cea de Taină, Intrarea Mântuitorului în Ierusalim... **ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI „AXIONIȚA”** este așezată în biserica cea mare a mănăstirii, în centrul naosului, într-o strană de lemn, frumos sculptată și împodobită cu candelor și broderii. Icoana bizantină este din secolul al XIV-lea sau chiar al XIII-lea. Mănăstirea Agapia este un loc sfântit de nevointele pustnicilor, un extraordinar nucleu de credință ortodoxă și de cultură românească. Numeroși pustnici care s-au nevoit, cu evlavie și trudă grea, pe aceste meleaguri și numeroase sunt și moastele la care ne putem închina în acest sfânt locas. Aici s-au proslăvit cei trei **SFINTI CUVIOSI RAFAEL, PARTENIE și IOAN DE LA RÂSCA. PUSTNICUL AGAPIE**, este cel care a dat numele acestor locuri.
- ❖ **SCHITUL AGAPIA VECHIE** (la 46 km de Piatra Neamț, la 2,2 km de Mănăstirea Agapia). A luat numele de la **sihastru Agapie**, care împreună cu câțiva ucenici, s-a retras de la Mănăstirea Neamț pentru o viață de austeră isihie și a ridicat, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, un schit modest, din lemn.
- ❖ **MĂNĂSTIREA VĂRATEC** (la 9 km 15 min. de la Mănăstirea Agapia, 38 km de Piatra Neamț spre Târgu Neamț - spre stanga) - cea mai mare mănăstire de maici din România (sunt peste 400 de măicute) - oază de lumină, de credință, sălaș de cultură, loc de detașare de tumultul vieții. Biserica "Adormirea Maicii Domnului" are un stil vechi moldovenesc. Catapeteazma este de o impresionantă valoare artistică, sculptată în lemn poleit cu aur. Locul este plin de spiritualitate, se aude dangătul de clopot și murmurul rugăciunilor. În jurul Mănăstirii s-a format un frumos sat mănăstiresc, părcă din altă epocă. Casele maicilor sunt cochete, cu flori la ferestre. Fondarea Mănăstirii Văratec este legată de numele Bălașei Herescu (1757-1842), fiica preotului Mihail de la Biserica "Sf. Nicolae Domnesc" din Iași. Aceasta viețuia ca rasoforă în Schitul Topolița din apropiere, cu numele de **SORA OLIMPIADA**. Ea a dobândit mai multe terenuri în poiana Văratec. Sfătuită de starețul Paisie Velicicovschi, a întemeiat, între anii 1781-1785, o mică sihăstrie în poiana Văratec. În iunie 1785, Olimpiada, împreună cu duhovnicul Iosif, au început construirea unei biserici de lemn. În anul 1787, Schitul Văratec a fost unit cu Schitul Topolița pentru a forma un așezământ monahal mai mare. Călugărițele de la Topolița și de la Schitul Durău s-au mutat la Văratec. Schitul Văratec a fost unit cu Mănăstirea Agapia, dar pentru scurtă vreme. Ca urmare a creșterii numărului de monahii, stareța Nazaria (1788-1814) a început construcția unei biserici de piatră, care a fost finalizată și s-a sfințit în 1812. În timpul Revoluției din 1821, schitul a fost asediat și prădat de către otomani: icoanele au fost furate, iar călugărițele izgonite sau ucise. Mănăstirea Văratec a fost afectată de un incendiu în noaptea de 10/11 iunie 1900, arzând atunci cea mai mare parte a chiliilor și acoperișul bisericii mari. În 1934, la îndemnul mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei, s-a înființat într-o clădire de pe latura sudică a incintei **ATELIERUL "REGINA MARIA"**, unde maicile au lucrat broderii bisericești, covoare și țesături naționale. În anul 1935, în apropiere de absida răsăriteană a Bisericii "Adormirea Maicii Domnului", a fost amplasată **STATUIA ÎN BRONZ A SAFTEI BRÂNCOVEANU**. Începând din anul 1962, s-au efectuat importante lucrări de consolidare, restaurare și renovare. În anul 1985 pe locul altarului fostei

- ❖ biserici de lemn a fost amenajat un bazin, pe locul Sfintei Mese fiind amplasată **STATUIA UNUI ÎNGER ȚINÂND ÎN BRAȚE O CRUCE**. În câteva încăperi din cadrul mănăstirii a fost amenajat un **MUZEU** unde este expusă colecția de obiecte bisericești - broderii, icoane, vase liturgice, manuscrise, cruci etc. - cu valoare istorică și artistică. În ședința Sf. Sinod

al Bisericii Ortodoxe Române din 5-7 martie 2008, s-a pus în discuție canonizarea a 9 sfinți nemțeni, printre care **CUVIOSUL IOSIF DE LA VĂRATEC**, ale cărui moaste sunt în mănăstirea Văratec. Osuarul de la Văratec este locul unde se află **MOAȘTELE SFÂNTULUI GHEORGHE PELERINUL**, care a trecut la Domnul la 15 august 1916, și a fost înmormântat în cimitirul orașului Piatra Neamț. În vara anului 1934, Protosinghelul Damaschin Trofin, ucenicul Sfântului

Gheorghe Pelerinul, fiind stareț la Mănăstirea Râșca – Suceava, a voit să aducă osemintele sfântului la Râșca. Așezând osemintele într-un sicriș, părintele Damaschin a pornit cu o căruță spre Târgu Neamț. La intersecția cu drumul spre Văratec, caii s-au oprit, apoi au pornit în galop spre Văratec și nu s-au oprit decât în fața mănăstirii. Au înțeles că este vointa sf. Gheorghe Pelerinul, exemplu unic în viața duhovnicească a Bisericii noastre din ultima sută de ani. S-a născut în comuna Șugag, județul Alba, în anul 1846. S-a căsătorit la vârsta de 24 ani și a fost binecuvântat de Dumnezeu cu cinci copii. A dus o viață creștinească aleasă, în muncă cinstită, în rugăciune, post și milostenie. În anul 1884 s-a dus să se închine la Mormântul Domnului și a rămas la mănăstirile din pustiul Iordanului și al Sinaiului peste un an de zile. Apoi, după ce s-a nevoit un an și jumătate în Muntele Athos, s-a întors în țară. A mai trăit câțiva ani în familie, și-a pus copiii în rânduială, iar în anul 1890 s-a retras ca pelerin spre mănăstirile Moldovei. S-a stabilit definitiv în orașul Piatra Neamț și s-a nevoit ca un adevărat ascet în clopotnița bisericii domnești din mijlocul orașului, timp de 26 de ani, până la obștescul său sfârșit (15 august 1916). În mănăstire este și o raclă cu moastele: **SFÂNTULUI MUCENIC LONGHIN SUTAȘUL, SFINTEI MARE MUCENITE MARINA, SFÂNTULUI IERARH GRIGORE DE NYSSA, ale CELOR 14.000 DE PRUNCI UCISI DE IROD, ale SFÂNTULUI CUV. ONUFRIE CEL MARE, SFÂNTULUI CUV. DIMITRIE BASARABOV, SFINTEI CUV. XENIA, SFINTEI MUCENITE CHIRIACHI, SFINTILOR CUV. PĂRINTI UCISI ÎN SINAI ȘI RAIT, SFÂNTULUI CUV. GHEORGHE HOZEVITUL și ALTOR SFINȚI**. La Mănăstirea Văratec se află și **MORMÂNTUL VERONICĂI MICLE**, care ne proiectează cu gândul la marele poet Mihai Eminescu.

- ❖ **MĂNĂSTIREA HORAȚA** (la 18 km 22 min. de la Mănăstirea Văratec, la 26 km de Piatra Neamț spre Târgu Neamț) -este închinată Botezului Domnului. Este o ctitorie din secolul al XIX-a, pe locul unei așezări monahicești din secolul al XVII-lea. Însă, rădăcinile bisericii sunt chiar mai vechi de atât – existența unui lăcaș din lemn în aceste locuri fiind cunoscută încă din secolul al XV-lea. Biserica actuală este o construcție masivă din piatră și bolți de cărămidă, cu ziduri goase, de cel puțin un metru și jumătate. Ca stil, este unică, sunt prezente elemente din arhitectura romano-bizantină, precum și influențe rusești în numărul și configurația celor 8 turle. Pictura, în stil neobizantin, pe un fond cărămiziu. Impresionantă este catapeteasma bisericii, lucrată - după părerea unora - la

- ❖ Viena. Sculptura în sine relevă stilul baroc. Catapeteasma este unicat în țară, probabil și în lume, în primul rând datorită așezării amvonului - deasupra ușilor împărătești - amvon care, în tradiția Bisericii, își are locul în partea de Nord și nu în Est, cum se află aici. În al doilea rând datorită dispunerii neconforme cu tradiția ortodoxă a 2 registre: registrul sfinților apostoli, de-a lungul unui bandou semicircular ce are în centru icoana Deisis, și registrul profeților Vechiului Testament, în 14 medalioane intercalate în două vrejuri de viță de vie din lemn sculptat, aurit, ce se ridică de la extremitățile catapetesmei până deasupra amvonului. Aceste registre sunt dispuse pe orizontală la majoritatea catapetesmelor din bisericile ortodoxe.

Odorul cel mai de preț al mănăstirii este **ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI A MACII**

DOMNULUI "IZBĂVITOARE DE SECETĂ", realizată în prima jumătate a sec. XVIII. Icoana este îmbracată în argint. Numele icoanei "Izbăvitoare de secetă" provine de la numeroasele minuni pe care "Maica Domnului de la Horaița" le-a făcut, în vreme de secetă. O minune s-a întâmplat în vara anului 2002, o femeie paralizată din Olanda s-a tămăduit. Bolnava a văzut în vis icoana, apoi a plecat să o caute în România (zona Moldovei). Ajungând și la Horaița, și intrând în biserica mare a mănăstirii, a recunoscut cele ce a văzut în vis: traversa lungă, catapeteasma cu sf. cruce de deasupra, sfinții pictați pe pereții bisericii, iar la urmă icoana Maicii Domnului care-i vorbise și o vindecase de boală. A lăcrimat în fața sfintei icoane mai mult de o oră, apoi a mulțumit "Maicii Domnului de la Horaița" pentru minunea făcută cu dânsa. Tot atunci și-a exprimat dorința ca, să treacă la credința ortodoxă. Pe latura nordică a complexului mănăstiresc se află paraclisul "Sfântului Ierarh Nicolae" în care se oficiază sfintele slujbe în timpul iernii. El a fost construit între anii 1850 - 1852. Turnul clopotniță (1853-1855) are la primul nivel un alt paraclis care poartă hramul mănăstirii "Pogorârea Duhului Sfânt". Aici, o dată pe an, de ziua hramului, se slujește Sfânta Liturghie.

- ❖ **SCHITUL HORĂCIOARA** (la 4 km 8 min. de la Mănăstirea Hotaita) - înființat spre sfârșitul sec. XV, din porunca lui Ștefan cel Mare. Lângă o troiță, se găsește **IZVORUL BINECUVÂNTAT CU DARUL TĂMĂDUIRII BOLILOR SUFLETEȘTI ȘI TRUPEȘTI**. Părintele Spiridon de la Mănăstirea Horaița își amintește că în '95 pe când la Horăcioara era egumen Părintele Naum, Dumnezeu să-l odihnească, a venit la mănăstire o bătrânică care își pierduse vederea. Familia a adus-o și femeia s-a închinat la icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, aflată în pridvorul bisericii. Cu multă dragoste, părintele a îndemnat-o să meargă la izvor, să ia apă și să-și spele ochii, iar mai apoi să bea, și într-adevăr femeia și-a recăpătat vederea. Izvorul minunilor Maicii Domnului de la Horăcioara nu a secăt, mângâind dureri de nevindecat, alinând suferințe adânci și biruind moartea cea sufletească.

- ❖ **MĂNĂSTIREA ALMAȘ** (la 15 km de Piatra Neamț). Zidirea bisericii a început la o dată necunoscută, de Constantin Mavrocordat, voievodul Moldovei, fiind încheiată la 1715 de Vasile Almaș. Vitregia sorții face ca acesta să-și piardă soția și cei doi copii. Își va găsi liniștea slujind lui Dumnezeu, ca monah al acestei mănăstiri. În anul 1812 devine

mănăstire de maici. Biserica este renovată și mărită în 1851 de boierul Palade. Ca multe alte asemenea lăcașuri cade și ea victimă decretului 410 din 1959, desființându-se. Se redeschide în anul 1987, când se încep reparațiile sub directa îngrijire a Părintelui stareț Leopold, împreună cu obștea în formare. Fiind redeschis ca schit de călugări aparținând de Mănăstirea Horăița, după 1990 se mărește obștea și primește regim de mănăstire. Clopotnița din zid cu gang de intrare este la 50 m sud de biserică.

❖ **MĂNĂSTIREA NECHIT** (35 km de Piatra Neamț), de călugări, se afla într-un cadru pitoresc. Este un loc sfânt unde se găsesc sute de moaste, cele mai multe Sfinte Moaște

din Romania. Biserica este construită din piatră și cărămidă, fiind tencuită cu ciment alb și praf de piatră. Numele vine de la Nichita Sihastrul, primul care s-ar fi nevoit rugându-se lui Dumnezeu pe aceste plaiuri, de la care apoi au imprumutat numele, pârâul, valea și muntele. În jurul lui s-au adunat și alți rugători, care au ridicat o biserică de lemn punând, astfel, bazele unei așezări isihaste ce va fi apoi cunoscută sub numele de "Sihastria lui Nechita" sau "Schitul Nechit". Tradiția spune că, Ștefan cel

Mare, după ce a ridicat Mănăstirea Tazlău în anii 1496-1497, ar fi luat călugări din Nechit. Izvorarea minunată a celor 3 izvoare din apropierea mănăstirii este pusă pe seama lui Chiriac de la Tazlău (Sihastrul), cel care mai târziu este pomenit de mitropolitul Dosoftei al Moldovei în rândul sfinților venerați în Moldova. Cu apa din aceste izvoare credincioșii, obișnuiesc să se spele, să bea apă și să ceară ajutor. În primele decenii ale secolului al XIX-lea viața isihastă din jurul schitului Nechit a început a se stinge. A urmat o perioadă de ruină și uitare, până în anul 1864 când s-a făcut o biserică de zid în locul celei vechi din lemn, o clopotniță de piatră și câteva chilii. Istoria mai nouă a Mănăstirii Nechit este strâns legată de strădaniile părintelui Zenovie Ghidescu, demnitar al monahilor care s-au nevoit în aceste locuri, venit aici ca stareț, prima oară, în 1948. În 1960, Schitul Nechit redevenise așezământul prosper de odinioară, dar desființarea sa abuzivă, hotărâtă de autoritățile ateiste ale vremii, a readus aici pustiu în locul rugăciunilor. Părintele Zenovie, când se obține redeschiderea schitului, în 1972, nu conțenește a-l veghea, contribuind la refacerea acestuia, chiar înainte de a reveni ca stareț la Nechit. Între anii 1976-1979 se reface în întregime biserică mare, cu hramul "Schimbarea la Fata" și se construiește deasupra și un paraclis "Sf. Mucenici Zenovie și Zenovia". Între anii 1998-2001 s-a sâvârșit construcția noului turn clopotniță, care străjuiește principalul drum de acces în mănăstire și care adăpostește și un paraclis cu hramul "Sf. Împărați Constantin și Elena". Clopotnița s-a construit la poarta de intrare în incintă, din zid, și are o înălțime de 51 de metri, fiind cea mai înaltă clopotniță din zonă.

La mănăstire se sărbătorește patru hramuri: hramul Schimbarea la Fata (6 august), hramul Sfinților Mucenici Zenovie, episcopul și Zenovia, sora sa (30 octombrie), hramul Sfantului Nicolae (6 decembrie), hramul Sfântului Ierarh Spiridon, Episcopul Trimitundei (12 decembrie).

- ❖ **MĂNĂSTIREA DUMBRĂVELE** (la 17 km 22 min. de la Schitul Horăicioara, la 20 km 30 min. de Piatra Neamț) - temelia a fost gata în 1995.
- ❖ **MĂNĂSTIREA SFÂNTUL VASILE CEL MARE, SFÂNTUL VARLAAM, MITROPOLITUL MOLDOVEI DIN BODEȘTI** (la 6 km 7 min. de la Mănăstirea Dumvrăvele, la 15 km de Piatra Neamț spre Târgu Neamț).
- ❖ **MĂNĂSTIREA PEȘTERA GÂRCINA** (la 9,5 km 12 min. de la Mănăstirea Almas, la 11 km de Piatra Neamț) - a fost înființată în anul 1993, mai întâi ca schit, apoi ridicată în anul 2002 la rang de mănăstire.
- ❖ **MĂNĂSTIREA PIETRICICA** (la 10 km 20 min. de la Mănăstirea PEȘTERA GÂRCINA, 5 km de Piatra Neamț) -mănăstire de călugări înființată în anul 1994. Obștea este formată din 6 viețuitor.